

BG

BG

BG

КОМИСИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ

Брюксел, 8.1.2008
СОМ(2007) 865 окончателен

**СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И
СЪВЕТА**

**относно различните системи за отглеждане на кокошки носачки, и по-специално
на онези, които са предмет на Директива 1999/74/ЕО**

{SEC(2007) 1750}

СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА

относно различните системи за отглеждане на кокошки носачки, и по-специално на онези, които са предмет на Директива 1999/74/ЕО

(текст от значение за ЕИП)

1. ИСТОРИЯ НА ДОСИЕТО

Директива 1999/74/ЕО на Съвета от 19 юли 1999 г. установява минимални изисквания за защитата на кокошки носачки¹ и по-специално дава насоки за разпоредби, приложими към системи за отглеждане в неуголемени и към системи за отглеждане в уголемени клетки, както и към алтернативни (безклеткови) системи.

Директивата предвижда забрана за отглеждане на кокошки носачки в системи с неуголемени клетки, считано от 1 януари 2012 г. Директивата също изисква от Комисията да представи на Съвета основаващ се върху научно становище доклад относно различните системи за отглеждане на кокошки носачки, който да отчита патологичните, зоотехническите, физиологичните и етологичните аспекти, както и въздействието върху околната среда и здравето. Докладът трябва да бъде изготвен и на базата на проучване на социално-икономическите последици от различните системи и на тяхното въздействие върху икономическите партньори на Общността². Директивата се допълва от законови актове относно регистрацията на предприятия за отглеждане на кокошки носачки³, относно етикетирването на яйца⁴, както и от законови актове относно въпросите на безопасността на храните⁵.

Закрилата и хуманното отношение към животните имат изключителна важност за политиките на Общността. Протоколът относно закрилата и хуманното отношение към животните, приложен към Договора за ЕО от Договора от Амстердам, посочва, че Общността държи изцяло сметка за хуманното отношение към животните при изработването и осъществяването на политиките на Общността в областта на селското стопанство, транспорта,

¹ ОВ L 203, 3.8.1999 г., стр. 53.

² Всички изследвания и документи за изразяване на позиция, използвани за целите на настоящото съобщение, са представени в работен документ на Комисията № SEC(2007)1750. Всички документи, включени в посочения документ, се цитират на езика на оригинала.

³ Директива 2002/4/ЕО на Комисията относно регистрацията на предприятия за отглеждане на кокошки носачки, предмет на Директива 1999/74/ЕО (ОВ L 30, 31.1.2002 г., стр. 44).

⁴ Регламент (ЕО) № 1028/2006 на Съвета относно стандартите за търговия с яйца (ОВ L 186, 7.7.2006 г., стр. 1) и Регламент № 557/2007 на Комисията за определяне на подробни правила за прилагане на Регламент (ЕО) № 1028/2006 на Съвета относно стандартите за търговия с яйца (ОВ L 132, 24.5.2007 г., стр. 5)

⁵ Регламент (ЕО) № 852/2004 на Европейския парламент и на Съвета относно хигиената на храните (ОВ L 139, 30.4.2004 г., стр. 1) и Регламент (ЕО) № 853/2004 на Европейския парламент и на Съвета, относно определяне на специфични хигиенни правила за храни от животински произход (ОВ L 139, 30.4.2004 г., стр. 55).

вътрешния пазар и научните изследвания. Главните цели и основните области за действие, определени в Плана за действие на Общността за закрила и хуманно отношение към животните⁶, приет през 2006 г., също имат значение за настоящото съобщение.

2. РАЗЛИЧНИТЕ СИСТЕМИ ЗА ОТГЛЕЖДАНЕ НА КОКОШКИ НОСАЧКИ

2.1. Патологични, зоотехнически, физиологични и етологични аспекти

През ноември 2004 г. по искане на Комисията Европейският орган за безопасност на храните (ЕОБХ) публикува научен доклад и становище за хуманното отношение към животните при различните системи за отглеждане на кокошки носачки⁷, които потвърждават, че здравето на животните и поведенческите им потребности са от изключителна важност за хуманното отношение към тях. По отношение на здравето на животните, становището изтъква факта, че инфекциозните заболявания могат да се появят при всяка система за отглеждане, но че честотата на появата им е различна при различните системи. Докато при системите за отглеждане на открито контактът с диви животни представлява опасност за здравето на птиците, при отглеждането в помещения важен рисков фактор е по-честият контакт между птиците, дължащ се на по-голямата гъстота на стадото, както и на средата, в която е вероятно да има по-висока концентрация на патогени. По принцип може да се извади заключението, че вероятността за излагане на инфекциозни агенти и произтичащите от това последици се влияят от фактори, свързани със средата, със системите за управление и с мерките за хигиена.

Що се отнася до главните фактори, които могат да повлияят върху здравето на кокошките носачки и на хуманното отношение към тях в условията на отглеждане, учените изказаха следните съображения:

- Вредоносното кълване представлява сериозен проблем и може да доведе до силно увреждане на тъканите, канибализъм и смъртност. Опасността от изкълване намалява с повишаване на качеството на методите на отглеждане, като например отглеждането в екстензивни системи и когато уменията за отглеждане и знанията на управляващия персонал за рисковите фактори са по-големи. Системното подрязване на човката за контролиране на вредоносното кълване се критикува от учените като болезнено.
- Канибализмът е непредвидим проблем, който може да бъде труден за контролиране и често води до висока смъртност. Последствията от канибализма са по-тежки при алтернативните системи⁸ за отглеждане, по-специално при кокошки, чиито човки не са подрязани.

⁶ COM(2006) 13 окончателен.

⁷ Становище на Научната група по въпросите на здравето на животните и хуманното отношение към тях, изготвено по заявка на Комисията, относно аспектите на хуманното отношение към животните при различните системи за отглеждане на кокошки носачки.

⁸ Безклеткови системи за отглеждане, както са описани в глава I на Директива 1999/74/ЕО.

- Фрактурите на костите се срещат по-рядко при кокошки в уголемени клетки и при алтернативни системи, като тези кокошки имат значително по-здрави кости, и при тях фрактурите са по-редки, отколкото при кокошките в неуголемени клетки.
- Болестите на краката или деформацията на гръдната кост се дължат главно на неправилно конструирани кацалки.
- Що се отнася до процента на смъртност при някои значително уголемени клетки или при алтернативни системи, последните изследвания внушават идеята⁹, че използването на най-усъвършенстваните уголемени клетки или на алтернативни системи може да доведе до ниски нива на смъртност.

⁹ LayWel, workpackage 3, стр. 58 и следващи.

Що се отнася до зачитането на *поведенческите приоритети* на животните, в становището си ЕОБХ стига до извода, че кокошките предпочитат да снасят яйцата си в място за гнездене, като предпочитат закрито гнездо, направено от предварително оформен или подходящ за оформяне субстрат. Следователно в системите за подслон следва да се осигурят подходящи правилно разпределени гнезда. Също така, пиенето, храненето, ровенето, и вероятно, къпането в прах са високоприоритетни поведенчески актове. Освен това, осигуряването на почивка и възможност за кацане са важни аспекти от хуманното отношение към птиците и всички птици следва да имат възможност да кацат по едно и също време. По-специално, кацането на високо през нощта е поведенчески приоритет, каквито са и други необходими движения като ровенето и къпането в прах. Ако кокошките нямат възможност да извършват подобни високоприоритетни поведенчески актове, това може да доведе до значителна фрустрация, до недостатъчност или нараняване, които са вредни за тяхното здраве и за хуманното отношение към тях.

По-ниската гъстота на стадото, каквато се практикува в уголемените клетки, е доказано благотворна в това отношение. Все пак, репертоарът от поведенчески актове е по-ограничен в уголемените клетки в сравнение с кокошките, отглеждани в алтернативните системи.

2.2. Аспекти, свързани с общественото здраве и със защитата на околната среда

Становището и докладът на ЕОБХ съдържат специална глава, посветена на последиците от различните системи за отглеждане върху безопасността на храните (микробиологични и химически рискове).

Съвременните научни изследвания не позволяват да се направи изводът, че някоя от съществуващите системи за отглеждане трябва да бъде постепенно извадена от употреба заради рискове за общественото здраве.

Що се отнася до въздействието на развъждането на кокошки върху околната среда, през 2005 г едно извършено за Комисията проучване достига до извода., че развитието на системите за интензивно производство на яйца има значително негативно въздействие върху водата, въздуха и ландшафта¹⁰. Все пак, става все по-очевидно, че в бъдеще всички отнасящи се до устойчивостта аспекти ще трябва да бъдат вземани под внимание при по-нататъшното развитие на системите за отглеждане на кокошки носачки¹¹.

2.3. Свързани с темата изследователски проекти, финансирани от Общността

Съфинансираният от Общността изследователски проект „Welfare implications of changes in production systems for laying hens“ (LayWel¹²) имаше за цел да оптимизира системите за отглеждане на кокошки носачки, и по-специално

¹⁰ http://ec.europa.eu/agriculture/eval/reports/pig_poultry_egg/eggsum_en.pdf.

¹¹ Обновена стратегия на ЕС за устойчиво развитие,
<http://register.consilium.europa.eu/pdf/en/06/st10/st10117.en06.pdf>

¹² <http://www.laywel.eu/>

системите с уголемени клетки. Проектът, който завърши през 2006 г., потвърди, че на неуголемените клетки са присъщи проблеми с хуманното отношение към животните. Беше установено, че, като се изключат неуголемените клетки, алтернативните системи имат потенциала да осигурят задоволително равнище на хуманно отношение за кокошките носачки, при все че има нужда от по-нататъшни изследвания. Равнищата на смъртност значително варират според големината на групите птици, според концепцията на системата, според генотипа на птиците и според това дали те са с подрязана или с непродрязана човка. Проучването подчертава, че смъртността може да бъде ниска при значително уголемени клетки.

Според проекта „EGGDEFENCE“¹³ системата за отглеждане, която е само един от възможните пътища за контаминиране на яйцата, не оказва влияние върху проникването на Salmonella в тях. Поради това бяха започнати и в момента са в ход и други изследователски проекти по сходни теми. Проектът SAFEHOUSE¹⁴ ще анализира епидемиологията на контаминирането на яйцата и на колонизирането на кокошките-носачки от Salmonella и от други зоонотични патогени във връзка със средата на отглеждане, и ще проведе изследвания за оценка на риска, които ще позволят да се опишат и подредят по степен рисковете за потребителите на яйца. Междувременно, допълнителният проект RESCAPE¹⁵ ще приложи мултидисциплинарна стратегия едновременно на равнище кокошки (развъждане) и яйца (механизми за защита на яйцата, деконтаминация и сортиране на яйцата), която цели да намали риска негодни за консумация от човека яйца да попаднат в хранителната верига.

И последно, финансираният от Общността проект Welfare Quality¹⁶ изследва интегрирането на хуманното отношение към животните в хранителната верига. Разработването на индикатори за хуманно отношение към животните и използването им за контрол на свързаните с хуманното отношение към животните аспекти ще осигури инструменти, позволяващи да се отговори на желанията на потребителите за надеждна и достъпна информация за прилаганите стандарти за хуманно отношение към животните. Проектът цели да подобри конкурентоспособността на продуктите, произведени съгласно изискванията за хуманно отношение към животните.

2.4. Социалноикономическо влияние и отражение върху икономическите партньори на Общността

Комисията финансира независимо проучване на социалноикономическите последици на различните системи за отглеждане на кокошки носачки¹⁷ (проучване на Agra CEAS). Проучването анализира връзката между развитието на производствените разходи и конкурентоспособността на производителите от ЕС и прилагането на изискванията за хуманно отношение към животните, и освен това прави симулация на ситуацията в ЕС след забраната на неуголемените клетки, както и на различни сценарии за евентуални бъдещи промени в европейския пазар на яйца. Допълнителни данни за социалноикономическите последици на Директива 1999/74/ЕО също са взети под внимание (виж приложението).

Трябва да се отбележи, че към настоящия момент са достъпни само ограничени данни за уголемените клетки. Според проучването на Agra CEAS, производствените разходи, променливите, а и фиксиранияте разходи в ЕС се

¹³ http://ec.europa.eu/research/agriculture/projects/qlrt_2000_01606_en.htm

¹⁴ http://www.safehouse-project.eu/index.php?rub=Egg_contaminating_zoonotic_pathogens.

Изпълнението на този тригодишен проект бе започнато на 1 октомври 2006 г.

¹⁵ <http://www.rescape-project.eu/> Изпълнението на този тригодишен проект бе започнато на 1 октомври 2006 г.

¹⁶ <http://www.welfarequality.net>.

¹⁷ „Study on the socio-economic implications of the various systems to keep laying hens“, Окончателен доклад за Европейската Комисия, представен от Agra CEAS Consulting Ltd, обновена версия, 2005 г.

увеличават заедно с повишаването на стандартите за хуманно отношение към животните. В проучване, поръчано от промишлеността, се посочва, че повишаването на производствените разходи може да достигне до около 10 % в сравнение с разходите при неуголемени клетки¹⁸.

Все пак, допълнителните разходи за производството на едно яйце при подово отглеждане вместо в система с неуголемени клетки се оценяват на 1,3 цента, а допълнителните разходи за производство на едно яйце при свободно отглеждане, вместо в система с неуголемени клетки – на 2,6 цента¹⁹. Като се има предвид, че средната стойност на яйце от неуголемена клетка е понастоящем около 9 цента, промяната от неуголемена към уголемена клетка може да повиши цената на всяко яйце с по-малко от един цент.

Според проучването на Агра CEAS, брунтните печалби на производителя за килограм яйца се повишават успоредно с преминаването от неуголемени клетки към подово отглеждане и към свободно отглеждане. При системите за свободно отглеждане брунтните печалби на производителя са два пъти по-големи от тези при системите с неуголемени клетки. При биологичното отглеждане, брунтните печалби не са толкова високи, колкото при системите за свободно отглеждане. При анализа на брунтните печалби беше очевидно, че независимо от това, че при по-високи стандарти за хуманно отношение към животните печалбите се повишават, общото производство за стопанство може да намалее.

Понастоящем някои неизгодни за производителите от ЕС положения са облекчени от фактори като мита и транспортни разходи²⁰. Значението на близостта на производителя от ЕС до пазара е важна особеност на пазара на цели сурови яйца. Поради ограничения срок на годност на целите сурови яйца, вносът от трети страни засяга предимно обработени яйца (в сушена или течна форма), за които следва да се признае съществуването на конкурентна разлика.

2.5. Отношение на потребителите към хуманното отношение към кокошките носачки

През 2005 г. и 2006 г. в ЕС²¹ бяха проведени две проучвания на Евробарометър за нагласите на потребителите към хуманното отношение към животните. Те показват, че хуманното отношение към животните е въпрос, на който гражданите дават висок приоритет, като го оценяват с 8 от 10 възможни точки по отношение на важността му. По-специално, домашните птици (кокошките носачки и бройлерите) са приоритетна област за действие по отношение на хуманното отношение към животните според гражданите. По отношение на хуманното отношение към кокошките носачки 44 % от консуматорите са отговорили, че то трябва да бъде подобро, докато този процент е 42 за бройлерите и 28 за свинете. Важно е да се посочи, че според 58 % от

¹⁸ „Impact of EU Council Directive 99/74 “welfare of laying hens” on the competitiveness of the EU egg industry “, стр. 21.

¹⁹ Виж „Alternatives to the barren battery cage for the housing of laying hens in the European Union“, стр. 27, Compassion in World Farming, на базата на социално-икономическото проучване на Европейския съюз.

²⁰ Виж „Impact of EU Council Directive 99/74/EC “welfare of laying hens” on the competitiveness of the EU egg industry “, стр. 21.

²¹ „Attitudes of consumers towards the welfare of farmed animals“ и „Attitudes of EU citizens towards Animal Welfare“, виж Приложение „Проучвания“.

анкетираните, положението с хуманното отношение към кокошките носачки е лошо. Данните показват, че повечето потребители в ЕС считат, че имат възможност да повлияят върху стандартите за хуманно отношение към животните чрез селективни покупки. Все пак, консуматорите не са напълно доволни от съществуващите схеми за етикетиране, в това число и от тази за яйцата.

Схемата на поведение на купувачите в цяла Европа говори, че те са информирани за различните системи за отглеждане на кокошки носачки и че те обръщат внимание на системата за производство на яйцата, посочена на етикета. 16 % от анкетираните посочват, че купуват главно яйца от кокошки, отглеждани в системи за производство с клетки; 10 % купуват яйца от алтернативни закрити системи и 38 % - от системи със свободен начин на отглеждане. 18 % не обръщат внимание на системата за отглеждане, а 8 % от потребителите отговарят, че изобщо не купуват яйца.

По-голямата част от гражданите на ЕС (57 %) твърдят, че са готови да плащат повече за яйца, получени в условията на хуманна по отношение на животните система. В частност, 25 % от анкетираните са заявили, че са готови да плащат допълнително 5 %, 21 % - че са готови да плащат допълнително 10 %, 7 % - че са готови да плащат допълнително 25 %, и 4 % - че са готови да плащат допълнително дори повече от 25 %.

Резултатите от проучванията на Евробарометър се подкрепят от данните за развитието на алтернативните системи. Според изследването на Agra CEAS, в ЕС делът на стадата от кокошки носачки, отглеждани в безклеткови системи, се е увеличил от 3,56 % на 11,93 % между 1993 г. и 2003 г.

По-нататъшният анализ на интересите на потребителите продължава в рамките на проекта Welfare Quality²²

2.6. Регистрация на предприятията и етикетиране на яйцата

Както е предвидено в Директива 1999/74/ЕО, Директива 2002/4/ЕО на Комисията задължава държавите-членки да регистрират всички предприятия за производство на яйца и да им определят код, който посочва метода на отглеждане, страната-членка и номера на регистрацията. Според стандартите за търговия с яйца²³, яйцата от клас А следва да се маркират с този код. Освен това, системата за отглеждане следва да се посочва върху пакета с ясно видим и лесен за четене шрифт, като се използват установените термини. Системите за отглеждане се посочват чрез препратка към Директива 1999/74/ЕО, като има и допълнителни изисквания за яйца от системи за свободно отглеждане.

По принцип, яйцата от клас А, внесени от трети държави, следва да имат печат с ISO кода на страната на произход, предшествуван от текста „необщностни стандарти“, ако няма оценка от Комисията за съответствие със стандартите на ЕО.

Съществуващата система за етикетиране на яйцата не предвижда задължително различаване на яйца от неуголемени и уголемени клетки. Позволява се да се добави по желание указание, ако яйцето е получено в система с уголемени клетки.

Освен това, организации на земеделски производители, на защитници на правата на животните и на продавачи на дребно разработват в редица държави-членки все по-голям брой системи за етикетиране, които показват, че яйцата са получени в условията на система с хуманно отношение към животните. Видимостта и въздействието върху пазара се проучват в момента²⁴.

²² <http://www.welfarequality.net>.

²³ Регламент (ЕО) № 1028/2006 на Съвета и Регламент (ЕО) № 557/2007 на Комисията.

²⁴ Виж например Welfare Quality Reports № 3.

2.7. Значение на Общата селскостопанска политика за отглеждането на кокошки

Що се отнася до възможността за подпомагане на хуманното отношение към животните, в политиките за развитие на селските райони²⁵ са предвидени мерки за това. С цел подобряване на хуманното отношение към животните държавите-членки, при съфинансиране от страна на Общността, могат да оказват подкрепа на инвестициите в селскостопански предприятия или в обработката и пускането на пазара на селскостопански продукти.

2.8. Прилагане и привеждане в действие на Директива 1999/74/ЕО

Повечето държави-членки правилно са транспонирали Директива 1999/74/ЕО. Но до скоро в повечето държави-членки производителите бяха напреднали твърде малко във въвеждането на уголемени клетки или в прехода към алтернативни системи. Все пак, Комисията има информация, че основните продавачи на дребно в няколко държави-членки разработват стратегии за пускане на пазара на яйца, произведени в алтернативни системи.

СХВД публикува през 2005 г. доклад за проведени през 2004 г. поредици от мисии, във връзка със стопанства за кокошки-носачки. Тези мисии показаха, че в някои държави-членки все още има трудности с прилагането на Директивата. Всяка от засегнатите държави-членки впоследствие представи на Комисията план за действие, съдържащ намеренията ѝ за справяне с тези проблеми в бъдеще. Органите на Комисията предприемат по-нататъшни действия за контрол там, където е налице незадоволителен подход към областите на несъответствие.

3. ЗАКЛЮЧЕНИЯ

Хуманното отношение към животните е основна ценност за гражданите на ЕС, които проявяват особена загриженост за хуманното отношение към домашните птици, и в частност за кокошките носачки. С Директива 1999/74/ЕО на Съвета държавите-членки постигнаха договореност по отношение на мерките за установяване на минимални изисквания за защитата на кокошки носачки, които предвиждат поетапно изпълнение на някои разпоредби, които обхващат периода до 2012 г. и вземат под внимание икономическото въздействие на мерките.

Проучванията показаха, че проблемите със здравето на животните, които се появяват при *алтернативните системи*, могат да бъдат сведени до минимум или дори разрешени при подходящо управление или при правилно проектиране. *Уголемените клетки* осигуряват по-хуманно отношение към животните в сравнение с неуголемените клетки, като в бъдеще е възможна и оптимизация на първите. За разлика от тях, *неуголемените клетки* предизвикват проблеми с хуманното отношение към животните; тези проблеми

²⁵ Регламент (ЕО) № 1698/2005 на Съвета от 20 септември 2005 г., относно подпомагане на развитието на селските райони от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) (ОВ L 277, 21.10.2005 г., стр. 1)

са *присъщи* на системите с неуголемени клетки. Научните изследвания доказаха, че недостатъците на неуголемените клетки надделяват над възможните им предимства като намаляване на заразяването с паразити, добра хигиена и по-лесно управление. По-нататъшните изследвания се провеждат, и ще продължава да е необходимо да се провеждат, за да се оцени до каква степен системите за отглеждане на кокошки-носачки *inter alia* осигуряват оптимални стандарти за здравето на животните, за хуманното отношение към тях, както и за безопасността на храните.

Инспекциите показаха, че няколко държави-членки имат проблеми с правилното прилагане на Директива 1999/74/ЕО. Комисията усилено ще наблюдава развитието чрез допълнителни мисии на СХВД и ще предприема мерки, като осигурява подходящ последващ контрол след мисиите на СХВД.

Оценките на тенденциите в потреблението в 15 значими европейски държави-членки дават данни за повишаване на потреблението на трапезни яйца от безклеткови системи²⁶.

²⁶ „Trends in laying hen numbers and the production and consumption of eggs from caged and non-caged production systems“, Agra CEAS, стр. 18

Ясната информация за потребителите е ключовият фактор, който ще позволи на производителите да продават яйца от системи за отглеждане, в които се зачита хуманното отношение към животните. В този контекст следва да се отбележи, че обработените яйца, за разлика от трапезните, в момента не са предмет на никакви законови изисквания за етикетиране, свързано с хуманното отношение към животните.

В настоящия момент някои продавачи на дребно и оператори в областта на хранителните услуги вече продават предимно яйца от безклеткови системи. Провеждат се изследвания с цел да се анализира по какъв начин продавачите на дребно могат да се възползват от различните програми за хуманно отношение към животните²⁷. Всяко отлагане на забраната относно неуголемените клетки ще накърни конкуренцията и ще постави в неблагоприятно положение онези производители, които днес вече са инвестирали в алтернативни или системи с уголемени клетки, които символизират научния и технологичния напредък.

4. ПРЕПОРЪЧВАНИ ДЕЙСТВИЯ

4.1. Осигуряване на нови възможности за повишаване на конкурентоспособността

Високите стандарти за хуманно отношение към животните, прилагани в ЕС, включително към кокошките носачки, следва да се насърчават на европейско равнище като предимство в областта на търговията и конкурентоспособността, като се използват механизми като вече предвидените и обсъдени в рамките на плана за действие на Общността по отношение на закрилата и хуманното отношение към животните:

- да се изостри вниманието на обществения, както и на частния сектор към оказване на приоритетна подкрепа на инвестициите за научни изследвания, на информацията и на обучението в тази област;
- да се насърчават информационни кампании за системите за отглеждане в рамките на стандартите за търговия с яйца;
- да се осигури сътрудничество между заинтересованите страни по цялата верига на доставките (производители, преработватели, търговци, доставчици на готови храни, потребители, правителства, неправителствени организации);
- да се проучи възможността за създаване на обща европейска рамка, която да позволи отчитането на хуманното отношение към животните при етикетирането на базата на индикатори за хуманно отношение и на схеми за получаване на сертификати, валидни на европейско равнище. Подобни бъдещи проучвания следва да се правят в съответствие с общите принципи на „по-доброто регулиране“, и по-специално оценката да се прави, като се отчита старателно икономическото въздействие.

²⁷ „Retailers dealing with welfare schemes“, стр. 48.

Съобщението до потребителите относно високите стандарти за хуманно отношение към животните, приложени към кокошките носачки, следва да включва обективна информация за:

- прилаганите методи за производство,
- това, че прилагането на по-високи стандарти за хуманно отношение към животните може да доведе до допълнителни разходи за производителите и
- отражението на подобрените стандарти в областта на хуманното отношение към животните върху цените на яйцата.

Потребителите следва да са убедени, че купуват яйца, произведени в съответствие с европейските ценности. Подобряването на хуманното отношение към животните в системите за отглеждане е част от усилията за насърчаване на устойчивото развитие, принцип, който отразява тези ценности²⁸.

Земеделските производители биха могли да бъдат възнаграждавани за това, че произвеждат първокласни продукти, отличими сред останалите и следователно да извличат полза от увеличената цена.

4.2. Преминаване към нови системи за отглеждане и ОСП

Въз основа на научните изследвания не се препоръчва да се изменят настоящите разпоредби на Директива 1999/74/ЕО.

Преминаването към нови системи за отглеждане трябва да получи допълнителна техническа и икономическа подкрепа. Усилията на органите на държавите-членки следва да се съсредоточат върху техническата подкрепа за земеделските производители и върху окуражаването им да преминават към нови, съответстващи на европейските ценности системи за отглеждане, от които те могат имат полза. Възможността за обучение в съответствие с Регламент (ЕО) № 882/2004 следва да се има предвид.

Значението на ОСП, и в частност на политиките за развитие на селските райони за сектора на кокошките носачки, следва да се анализира и да се направи ясно видимо, включително чрез подкрепа на инвестициите в селскостопански предприятия или в преработката и пускането на пазара на селскостопански продукти, целящи подобряването на хуманното отношение към животните. В рамките на ОСП е възможно да се финансират кампании, целящи възвръщането на доверието на потребителите в селскостопанските продукти, включително и в яйцата. Това финансиране може да включва подкрепа на инициативи за по-добра комуникация с гражданите по въпросите на хуманното отношение към животните.

4.3. Научноизследователска дейност

В Седмата рамкова програма за изследвания се предлага тема, посветена на „Подобряване на здравето на животните, на качеството на продуктите и на производителността на биологичните системи за животновъдство и на системите за животновъдство, използващи ограничени ресурси, чрез интегриране на техники за развъждане и на иновативни техники за управление“²⁹. Описанието на темата включва системите за производство на домашни птици. Освен това, предлагат се и други теми, посветени на използването на геномните инструменти и на генетиката в животновъдството.

²⁸ Обновена стратегия на ЕС за устойчиво развитие, <http://register.consilium.europa.eu/pdf/en/06/st10/st10117.en06.pdf> Виж също „Good Practice Note Animal Welfare in Livestock Operations“, International Finance Corporation, [http://www.ifc.org/ifcext/enviro.nsf/AttachmentsByTitle/p_AnimalWelfare_GPN/\\$FILE/AnimalWelfare_GPN.pdf](http://www.ifc.org/ifcext/enviro.nsf/AttachmentsByTitle/p_AnimalWelfare_GPN/$FILE/AnimalWelfare_GPN.pdf).

²⁹ Тема 2, Покана 2А FP7-КВВЕ-2007-1-3-07, ОВ 2007/С133/07, 15 юни 2007 г.

Следва да се насърчават и да приоритизират по-нататъшни изследвания с оглед оптимизиране на системите за отглеждане на кокошки носачки и намаляване до минимум на здравните проблеми и проблемите с хуманното отношение към животните, свързани с генетичната селекция. Ако носят полза, по-нататъшните изследвания върху системите без клетки следва да бъдат насърчавани.

След като бъдат предоставени от проекта Welfare Quality, индикаторите за хуманно отношение към животните и сигурните системи за наблюдение на земеделските стопанства следва да бъдат осъвременявани и допълнително оценявани. Също така, изследванията относно възможностите за пускане на пазара на продукти, получени по хуманен - по отношение на животните - начин, извършени в рамките на този проект, следва да се проследяват.

Ролята на хуманното отношение към животните за стратегията за устойчиво развитие следва да бъде оценена допълнително.